

РЕШЕНИЕ

№ 213

гр. Варна, 22.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Жана Ив. Маркова

Членове: Тони Кръстев
Десислава Г. Жекова

при участието на секретаря Мая М. Петрова
като разгледа докладваното от Десислава Г. Жекова Въззивно гражданско дело № 20213100502899 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 259 и сл. ГПК.

Образувано е по постъпила **въззивна жалба** вх.№ 296652/23.08.2021г., подадена от „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр. София, ж.к. „Дианабад“, бул. „Г.М. Димитров“ №1, срещу решение №262376/27.07.2021г., постановено по гр.д. № 4/2021г. на ВРС, с което е прието за установено на основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК, вр. чл. 405 от КЗ, в отношенията между страните, че ЗАД „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1 дължи на Й. СТ. СТ., ЕГН *****, със съдебен адрес: *****, сумата в размер от 447.60 лева /четиристотин четиридесет и седем лева и шестдесет стотинки/, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди в резултат на застрахователно събитие, настъпило на 13.12.2018 г. в гр. Варна, дължимо по имуществена застраховка „Сухопътни превозни средства без релсови превозни средства“ с полица № BG0201-18-000000720 със срок на валидност от 27.04.2018 г. до 26.04.2019 г., включващи стойността на вложените материали и труд за лек автомобил марка „БМВ“, модел „318i“, с ДК № **, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 09.05.2019 г. до окончателното погасяване на задължението, за която сума е издадена Заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК от 16.05.2019 г., по ч. гр. д. № 25721 по описа за 2019 г. на РС-

София.

В жалбата се поддържа, че съдът е допуснал нарушение на процесуалния закон, като не е обсъдил всички събрани доказателства. Сочи се, че ищецът не е заплатил до 27.10.2018г. третата дължима вноска от 114.75лв. Настоява се, че без значение е плащането на „Софконсулт“ ЕООД, тъй като това дружество няма право да събира вноски по закон и няма договор с ответното дружество. Сочи се, че застрахователният договор не е сключван със застрахователен посредник, а „Софконсулт“ ЕООД не е брокер, нито агент. Излага се, че никъде в отговора на исковата молба не е налице признание, че сумата от 448.23лв. представлява плащане по процесната полица за третата вноска. Счита се, че съдът в нарушение на процесуалния закон не е открил производство по чл.193 ГПК въпреки изричното оспорване на съдържание и авторство на фактура №0000003557/08.11.2018г. Настоява се и че неправилно е приложен чл.75, ал.2 ЗЗД, тъй като липсва овластяване, а е налице противопоставяне срещу действията на „Софконсулт“ ЕООД. Оспорва се като неправилен и изводът на съда, че заключението по СКТЕ е неотнормено към предмета на доказване. Сочи се, че по делото не се е установило нито настъпилите увреждания да са получени в един ден, нито че ищецът е изпълнил задълженията си по застрахователния договор. Моли се за отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявения иск, както и за присъждане на сторените от въззивника разноски в двете инстанции. В открито съдебно заседание с писмена молба въззивната жалба се поддържа.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил **отговор на въззивната жалба** от въззиваемата страна Й. СТ. СТ., с който се изразява становище за неоснователност на въззивната жалба. Сочи се, че ответникът не е доказал, че е налице изключен риск и че постановеният отказ за изплащане на обезщетение е основателен. Счита се, че възраженията, че е налице груба небрежност от страна на застрахователя, са недоказани. По делото се поддържа, че са събрани всички доказателства в подкрепа на претенцията на ищеца. Оспорва се като неоснователно възражението на ответника, че застрахователят не е платил трета вноска по застрахователния договор. Моли се въззивната жалба да бъде оставена без уважение и първоинстанционното решение да бъде потвърдено, като на въззиваемия бъдат присъдени сторените по делото разноски. В открито съдебно заседание отговорът на въззивната жалба се поддържа с писмена молба.

Въззивната жалба е редовна по смисъла на чл.267, ал.1 ГПК, подадена е в срок от надлежна страна, срещу подлежащ на въззивно обжалване съдебен акт, поради което е допустима и подлежи на разглеждане по същество.

Правомощията на въззивния съд, съобразно разпоредбата на чл. 269 ГПК, са да се произнесе служебно по валидността и допустимостта на обжалваното в цялост първоинстанционно решение, а по останалите въпроси – ограничително от посоченото в жалбата по отношение на пороците, водещи до неправилност на решението.

Първоинстанционното решение е постановено от надлежен съдебен състав, в рамките на предоставената му правораздавателна компетентност, поради което е валидно.

Наличието на всички положителни и липсата на отрицателните процесуални предпоставки във връзка със съществуването и упражняването на правото на иск при постановяване на съдебното решение, обуславя неговата допустимост, поради което въззивният съд дължи произнасяне по съществото на спора.

Производството пред РС – Варна е образувано по предявен от Й. СТ. СТ., ЕГН *****, против ЗАД „ДаллБог: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, иск с правно основание чл.422, ал. 1 вр. чл.415, ал.1, т.1 ГПК вр. чл.405 КЗ, да бъде прието за установено в отношенията между страните със сила на пресъдено нещо, че ответникът дължи на ищеца сумата в размер от 447.60 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди в резултат на застрахователно събитие настъпило на 13.12.2018 г. в гр. Варна, дължимо по имуществена застраховка „Сухопътни превозни средства без релсови превозни средства“ с полица № BG0201-18-000000720 със срок на валидност от 27.04.2018 г. до 26.04.2019 г., включващи стойността на вложените материали и труд за лек автомобил марка „БМВ“, модел „318i“, с ДК № **, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 09.05.2019г. до окончателното погасяване на задължението, за която сума по реда на чл. 410 от ГПК е издадена Заповед за изпълнение от 16.05.2019г., по ч. гр. д. № 25721 по описа за 2019 г. на РС-София.

Твърди се в исковата молба и уточняващата молба, че между страните за процесното МПС е сключен описаният по-горе застрахователен договор. Твърди се, че ищецът е придобил собствеността върху застрахованото имущество по силата на договор за покупко-продажба, като първоначалната регистрация на лекия автомобил е 29.01.2016 г. Сочи се, че на 13.12.2018 г. ищецът е парикал процесното МПС в гр. Варна, кв. „Трошево“ на паркинга на бл. 79. На следващия ден сутринта на тръгване за работа лицето Диан Драгов е забелязал, че по застрахования лек автомобил на ищеца има нанесени щети по дясната страна на автомобила и по конкретно по двете врати, които са със степен боя. Размерът на щетите се твърди, че възлиза на 447.60 лева. Поддържа се, че ищецът е уведомил застрахователя за настъпилото застрахователно събитие веднага след узнаването, вследствие на което е образувана щета № 0201-001192/2018-01. Направен е опис, в който са посочени всички увредени детайли по МПС-то. По образуваната щета ответникът е отказал да заплати застрахователно обезщетение, като е мотивирал отказа си с това, че ищецът не е заплатил втората вноска по застрахователната премия, уговорена между страните да се заплати от застрахования-ищец разсрочено на четири вноски. Поради неплащането на втората вноска се твърди, че ответникът е прекратил договора на 12.11.2018г. Ищецът твърди, че е заплатил дължимата по застрахователната полица вноска в полза на ответника по банков път още на 08.11.2018 г. чрез застрахователния брокер. Моли се предявеният иск да бъде уважен.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил писмен отговор на сезиралата съда искова молба от ответното дружество. Моли се съдът да отхвърли предявения установителен иск като неоснователен и излага доводи в тази насока. Оспорва учреденото между страните застрахователно правоотношение, като твърди, че същото е преустановено поради

неплащане на дължимата застрахователна вноска от ищеца към датата на събитието; оспорва на 13.12.2018г. да е настъпило твърдяното застрахователно събитие; оспорва механизма на същото; оспорва причинно-следствената връзка между твърдяното от ищеца застрахователно събитие и щетите по лекия автомобил, като твърди, че щетите са били налични по автомобила още при сключването на договора за застраховка, т.е. имало ги е още към 28.04.2017 г.; оспорва ищецът да е завел щета пред застрахователя, като твърди че същата е заведена от Диан Драгов; оспорва твърдението, че застрахователят не е изплатил претендираното застрахователно обезщетение поради неплащане на втората вноска, като твърди, че договорът е прекратен поради неплащане на третата вноска по процесната полица; оспорва и размера на предявените граждански притезания; твърди, че ищецът не е положил грижата на добрия стопанин, с което е допринесъл за увреждането на лекия автомобил; оспорва верността на ангажираните от ищеца проформа фактура № 4 от 11.03.2019 г. и фактура № 3557 от 08.11.2018 г.; оспорва истинността на подписа на получателя на фактура № 3557 от 08.11.2018 г. Ответникът не оспорва, че на 25.04.2018 г. между него и ищеца е сключена имуществена застраховка, обективизирана в застрахователна полица № BG/0201/18/000000720 със застрахователна премия в общ размер от 459.00 лева. Не оспорва и факта на завеждане на щета № 0201-001192/2018-01. Твърди обаче че между страните е уговорено премията да се изплати на 4 вноски, а именно 1-ва вноска в размер на 114.75 лева с падеж на 25.04.2018 г.; 2-ра вноска в размер на 114.75 лева с дата на падеж 27.07.2018 г.; 3-та вноска в размер на 114.75 лева с дата на падеж 27.10.2018 г. и 4-та вноска в размер на 114.75 лева с дата на падеж 27.01.2019 г. С категоричност се твърди, че ищецът е заплатил само 1-ва и 2-ра вноска, като до 27.10.2018 г. третата дължима вноска в размер от 114.75 лева не е била изплатена от ищеца. Плащането не било сторено и в срока на гратисния период от 15 дни, поради което се сочи, че договорът е прекратен автоматично на основание чл. 368, ал. 3, изр. 2-ро от КЗ с изтичането му на 12.11.2018 г., което обуславяло и крайния извод, че към датата на застрахователното събитие между страните не е било налице валидно сключен договор за застраховка „Каско“. Не оспорва, че на ищеца с писмо от 08.01.2019 г. е отказано изплащането на претендираното обезщетение. Твърди, че на 11.01.2019 г. при застрахователя е депозирано уведомление с вх. рег. № 114 от застрахователния брокер „Софконсулт“ ООД, чийто лиценз за брокерска дейност е бил отнет на 11.01.2018 г. от КФН, с който ответникът се твърди да е преустановил договорните си отношения, незабавно след отнемане на лиценза му, като уведомлението било подписано лично от Д.Х.. С уведомлението Х., представлявайки се за надлежно упълномощен представител на „Софконсулт“ ООД, е уведомил ответника-застраховател, че е събрал застрахователните премии от група лица, включително и от ищеца за трета вноска в размер на 114.75 лева. Ответникът сочи, че уведомлението за плащане на 3-та вноска е получено от него почти след два месеца и половина от датата на падежа – 27.10.2018 г. Ответникът твърди, че само част от третата вноска е била преведена по негова сметка от застрахователния брокер, а именно 84.37 лева, като разликата до 114.75 лева била задържана от брокера като възнаграждение за предоставената на ищеца услуга. Поддържа се, че в платежното нареждане, с което по сметка на ответника е преведена сумата в размер

от 448.23 лева няма посочени индивидуализиращи белези и за последния било невъзможно да разбере по кой договор и за кое лице е извършено плащането. Ответникът твърди, че във връзка с уведомлението от „Софконсулт“ ООД чрез Х. и по арг. от чл. 301 ТЗ незабавно е изпратил писмо-уведомление до ищеца, с което се противопоставил на действията на дружеството „Софконсулт“ ООД, действащо чрез Х., тъй като същото е действало без представителна власт и лиценз за брокерска дейност. С уведомлението ответникът е довел до знанието на ищеца, че договорът между застрахователя и брокера поради отнемане компетентността за посредническа дейност е развален по право, което изключвало възможността на брокера да събира от името и за сметката на застрахователя застрахователни премии по договорите за застраховка. Твърди се, че след преустановяване на договорните отношения между ответника и брокера, т. е. след 11.01.2018 г. действията на последния не обвързват ответника. Ответникът поддържа, че не е потвърждавал действията извършени от мнимия представител, а именно застрахователния брокер, включително относно платената трета вноска от страна на ищеца, поради което и процесният застрахователен договор към датата на застрахователното събитие не е бил действащ. По същество моли съда да отхвърли предявения иск.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното **от фактическа и правна страна** по въведените с жалбата оплаквания:

Съгласно, чл. 405, ал. 1 КЗ, при настъпване на застрахователно събитие, застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок.

За уважаване на предявения иск с правно основание чл.422 ГПК, вр. с чл.405 КЗ, следва да бъде установено осъществяването на следните предпоставки: наличието на валиден и действащ между страните договор за имуществено застраховане; настъпване на събитие, което съгласно договора е покрит риск; наличието на щети по застрахованото имущество, които да са в причинна връзка със събитието.

Основният спорен въпрос във въззивното производство, очертан от оплакванията във въззивната жалба, са заплатена ли е надлежно третата дължима вноска за застрахователна премия от въззиваемия, респективно основателно ли е възражението на застрахователното дружество за прекратяване на застрахователния договор преди настъпване на застрахователното събитие.

Въззивникът е отказал изплащане на обезщетение с мотив, че застрахователният договор е прекратен на 12.11.2018г., поради неплащане на трета вноска с изтекъл 15-дневен гратисен период.

От Отчет за сключени полици от дата 09.11.2018г., подписан от представител на застрахователя и Кредитен превод от 08.11.2018г. се установява, че „Софконсулт“ ООД е превело на ответника сумата от 448.23 лева, от които 114.75 лева по застрахователен договор 20118000000720.

Представена е двустранно подписана от „Застрахователно акционерно дружество

ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД и „Софконсулт“ ООД Фактура № 3557/08.11.2018г. за сумата 161.37 лева с посочено основание хонорар по договор от 2016-равняване.

Съобразно приетото заключение по съдебна компютърно-техническа експертиза, процесният застрахователен договор е регистриран в информационната система на застрахователя. В последната са регистрирани две сметки за първа и втора вноса. В масивите на ответното дружество за процесния период не е генерирана трета вноса.

С Решение № 54-ЗБ/11.01.2018г. от Комисия за финансов надзор, „Софконсулт“ ООД е заличено от регистъра на застрахователните брокери.

Съобразно разпоредбата на чл. 368, ал. 1 КЗ, в случаите на разсрочено плащане, вноските от застрахователната премия се плащат в срока, уговорен в застрахователния договор. Ал.2 от същият текст, предвижда че при неплащането на разсрочена вноса от застрахователната премия застрахователят може да извърши едно от следните действия: 1. да намали застрахователната сума по договора, съответно на частта от неплатената премия; 2. да измени условията по договора или 3. да прекрати договора. Едно от тези права застрахователят може да упражни не по-рано от 15 дни от датата, на която застрахованият е получил писмено уведомление от страна на застрахователя (ал. 3). Писменото уведомление се смята за връчено и договорът се прекратява автоматично, когато застрахователят е избрал правото по ал. 2, т. 3 и изрично е посочено в полицата, че договорът ще се смята за прекратен след изтичането на определен срок от датата на падежа на разсрочената вноса, който не може да бъде по-кратък от 15 дни. В последната хипотеза нарочно уведомление до застрахования не е необходимо.

Съгласно чл.337, ал.3 КЗ, когато застрахователна премия или дължима вноса по нея е заплатена до изтичането на 15-дневния срок по чл. 368, ал. 3 и 4, застрахователят не може да прекрати застрахователния договор. В този случай се прилага чл. 294, ал. 6 КЗ. Последната разпоредба предвижда, че когато застрахователен посредник или посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, сключва застрахователен договор от името на застраховател и получава от ползвателя на застрахователна услуга застрахователна премия или вноса, се смята, че премията или вноската е получена от застрахователя.

От гореописаните писмени доказателства по безпротиворечив начин се установява както заплащането на трета вноса от въззиваемия към въззивника с посредничеството на дружеството „Софконсулт“ ООД, така и приемане на това плащане от страна на застрахователното дружество на 08.11.2018г., или преди изтичане на 15-дневния срок, предвиден в горесцитираната нормативна уредба и застрахователната полица. Изложеното обуславя извод за липса на настъпило прекратяване на застрахователния договор, респективно следва да се приеме, че последният е бил действащ към момента на настъпване на застрахователното събитие.

Ирелевантно е обстоятелството, че платената от ищеца сума не е била преведена в цялост, поради задържан комисион от „Софконсулт“ ООД. Наличието или не на основания

за задържане на комисион и неговият размер касаят вътрешните отношения между въззивника и „Софконсулт“ ООД, които не могат да рефлектират неблагоприятно върху застрахования.

По въведеното оплакване, че застрахователният брокер „Софконсулт“ ООД е било с отнет лиценз от 11.01.2018г., който факт не е спорен, следва да се посочи, че самият процесен застрахователен договор е сключен след датата на отнемане на лиценза на „Софконсулт“ ООД, а именно на 25.04.2018г. Този договор е приет от въззивното застрахователно дружество, както е прието заплащането на първа и втора разсрочена вноска по договора. Т.е., всички действия на „Софконсулт“ ООД, извършвани в качеството му на застрахователен брокер, са довели до пораждање на съответни последици в отношенията застраховател – застрахован въпреки липсата на лиценз и въпреки неосчетоводяването на третата вноска, установено от СКТЕ. Поради това, в отношенията си със застрахования, застрахователят не може да се освободи от отговорност, позовавайки се на липсата на лиценз на посредника за осъществяване на съответната дейност, тъй като е приел сключването на застрахователния договор, плащането на първа и втора вноски, а така също, както се установи по-горе, е приел плащането и по третата разсрочена вноска. При тези обстоятелства, включително по правилата на чл.75 ЗЗД и чл.294, ал.6 КЗ, изпълнението на задължението за заплащане на третата вноска от страна на застрахования, следва да се приеме за надлежно.

Така мотивиран, съставът на въззивния съд намира, че се установява по делото наличието на валиден и действащ между страните договор за имуществено застраховане, като необходима предпоставка за уважаване на предявения иск.

Колкото до настъпването на застрахователно събитие, наличието на щета с претендиращия размер, последните се установяват както от материалите по преписката по щетата – уведомления до застрахователя, опис-заключение по щетата, така и заключението по съдебно-автотехническата експертиза.

За пълнота следва да се посочи по оплакването за неоткриване на производство по чл.193 ГПК по отношение на представена фактура, че от въззивника не са били отправени доказателствени искания към въззивната инстанция, респективно липсват събрани доказателства, които да сочат на неавтентичност на фактурата. А и както беше посочено, отчетът от посредника също е приет от застрахователя.

Налага се извод за неоснователност на въззивната жалба. Поради съвпадане правните изводи на двете инстанции, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

По разноските в процеса:

От въззиваемия, в чиято полза се следват разноски с оглед изхода на спора по силата на чл.78, ал.3 ГПК, се претендират сторени разноски за адвокатско възнаграждение от 300лв. Представеният договор за правна защита и съдействие, обективиращ разписка обаче, касае процесуалното представителство по гр.д. 4/21г. на ВРС, а не пред въззивната инстанция, поради което и съдът не присъжда претендираните разноски за въззивното производство.

Водим от горното, съдебният състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №262376/27.07.2021г., постановено по гр.д. № 4/2021г. по описа на Районен съд – Варна, 9-ти съдебен състав.

Решението не подлежи на касационно обжалване (чл.280, ал.3, т.1 ГПК).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____